

Familia Savopol

Aurelia Florescu

Documentele de stare civilă¹ prezintă o familie stabilită la Craiova în a doua jumătate a secolului al XIX-lea: SAVOPOL. Ea este reprezentată de doi frați, GHEORGHE și CONSTANTIN, ambii pregătiți pentru cariera armelor, parcurgând treptele militare până la inclusiv, gradul de general.

Părinții lor locuiau în București. Tatăl ALECSANDRU P. SAVOPOL, născut în anul 1825, practica avocatura, fiind menționat, în documente, și ca proprietar. Mama, ELENA SAVOPOL, s-a născut în anul 1835, probabil, în familia PAPADOPOL. Această apartenență este stabilită în baza actului de căsătorie al căpitanului Pantelie Papadopol în care se precizează că era văr cu nepotul de la fiul Gheorghe al Elenei Savapol². Ambii frați și-au constituit familii în Craiova, cu urmași până în zilele noastre.

GHEORGHE SAVOPOL s-a născut în București la 14 octombrie 1852 și a decedat la Craiova, în data de 24 martie 1930, fiind înmormântat la Sineasca unde i s-a ridicat un monument³. La 19 ianuarie 1886 avea gradul de căpitan și-și oficia căsătoria, în Craiova, cu LUCIA IOANID⁴. Într-un document din anul 1914 Gheorghe Savopol este menționat cu gradul de colonel⁵, iar, în alt document, din 12 martie 1916, i se preciza gradul de general⁶. În anul 1910 beneficia de o pensie pe care o primea de la Casa de economii, credit și ajutor a ofițerilor, din București, autorizând pe unul din fiii săi s-o ridice⁷. Soția sa, LUCIA, s-a născut la Târgu Jiu în data de 10 iunie 1866 și a decedat la 3 ianuarie 1937, la Craiova⁸. Părinții săi erau HRISTACHE IOAN și ELENA născută PĂIANU, familia mamei fiind cunoscută în Craiova, ca urmașă a CRAIOVEȘTILOR. De la ei a primit, ca zestre, moșia Gubaucea din județul Dolj, pe care o ipoteca, în anul 1906, pentru un împrumut în bani⁹. Familia Gheorghe și Lucia Savopol a locuit în mai multe case din Craiova. În anul 1886 locuiau în casa părinților soției de pe strada Libertății nr. 11, unde li s-a născut primul copil. În anul 1887, la nașterea celui de-al doilea copil, locuiau pe strada Severinului la nr. 1, iar între anii 1905-1908, locuiau, cu chirie¹⁰, în strada Casărmii la nr. 3. O lungă perioadă de timp sunt atestați pe strada Sineasca la nr. 3, iar după anul 1920, pe strada Gh. Chițu la nr. 26. Din actele de stare civilă păstrate la Arhivele Naționale din Craiova precum și din datele oferite de monumentul din Sineasca rezultă că Gheorghe și Lucia Savopol au avut cel puțin 7 copii:

¹ Sunt păstrate la Arhivele Naționale din Craiova pentru perioada 1832-1894. Copiii care s-au născut după anul 1894 sunt prezentați după un act de partaj, păstrat la aceeași instituție și în baza datelor oferite de monumentul familiei din cimitirul Sineasca din Craiova.

² Arh. Naț. Craiova, *Registrul Stării Civile* (în continuare R.S.C.) inv. 2833; căsătoria a avut loc la 8 mai 1891; soția era Eufimia Vișoreanu.

³ Datele de naștere și deces au fost preluate de pe monumentul din Sineasca, unde portretul său era lucrat în basorelief pe lemn. În anul 2000 încă se afla pe postament.

⁴ Arh. Naț. Craiova, R.S.C., inv. 2759.

⁵ Arh. Naț. Craiova, *Fond Tribunalul județean Dolj*, act nr. 1555 din 6 mai 1914; Col. G. Savopol din Craiova str. Sineasca nr. 3 arendează moșia dotală Gubaucea jud. Dolj.

⁶ *Ibidem*, act nr. 2258 din 12 martie 1916; referitor la cesiunea veniturilor dotale către Vasile Pavlu.

⁷ *Ibidem*, act nr. 778 din 10 aprilie 1910.

⁸ Datele sunt preluate de pe monumentul de la Sineasca. Părinții săi au locuit în Craiova, mai târziu s-au mutat la Târgu Jiu.

⁹ Arh. Naț. Craiova, *Fond Tribunalul județean Dolj*, act nr. 375 din 19 ianuarie 1906; cea care i-a oferit împrumutul era Eugenia Ștefănescu-Priboi, rudă prin alianță.

¹⁰ *Ibidem*, act nr. 6210 din 23 octombrie 1906; casele erau ale lui G. N. Ionescu.

-ALEXANDRU s-a născut la 16 octombrie 1886, în Craiova, a decedat la 30 martie 1939. În anul 1906 primea autorizație de la tatăl său¹¹ pentru a urma cursurile Institutului medico-militar, iar, în anul 1910 era doctorand în medicină la București¹² și locuia pe calea Griviței nr. 43. După absolvirea cursurilor, a activat ca medic, în Craiova, la Spitalul de boli contagioase și Spitalul Filantropia și ca profesor de igienă la școli secundare. A făcut cursuri de specializare la Paris, la Institutul Pasteur și la Laboratorul Carrien¹³.

-GEORGE, născut la 11 decembrie 1887, decedat mic¹⁴.

-EMANOIL, născut la 5 ianuarie 1889, decedat la naștere¹⁵.

-CONSTANTIN s-a născut în anul 1894 și a decedat în 1979. L-a urmat pe tatăl său în cariera armelor. În anul 1922 este menționat, într-un document, cu gradul de căpitan¹⁶, iar, pe monumentul ridicat familiei, la Sineasca, cu gradul de colonel.

-ELENA CRISTINA a fost căsătorită cu CONSTANTIN SACHELARIE, născut la 10 decembrie 1888 în Craiova. Era fiul generalului de brigadă OTTON SACHELARIE și al Ecaterinei născută HAGIAD¹⁷. Locuiau în Craiova pe strada Știrbei Vodă nr. 22.

-MARIA s-a căsătorit cu V. PORTA.

-EMANOIL, născut după anul 1895, este al doilea copil care a purtat acest nume, primul fiind decedat. Copii au moștenit, de la mama lor, moșia Gubaucea, cu conacul, dependințe, grădini, pometuri și vii¹⁸, împărțind-o între ei, în 1923.

II.CONSTANTIN SAVOPOL, fratele lui Gheorghe, s-a născut în anul 1859, în comuna Hodărești județul Ilfov, după cum rezultă din certificatul de căsătorie ce avea loc la Craiova¹⁹, în data de 17 martie 1885. În același act se precizează că era militar cu gradul de locotenent. Un act din anul 1918 îl prezintă pe Constantin Savopol ca fiind general în rezerva Infanteriei²⁰. Soția sa, VICTORIA, s-a născut în anul 1863, era fiica lui NICOLAE STAICU POPÂNZĂLESCU și a ANEI născută TRÎTESCU²¹. Una din surorile VICTORIEI SAVOPOL era ELENA care a fost căsătorită cu căpitanul GHEORGHE SĂNĂTESCU, aceștia din urmă fiind părinții lui CONSTANTIN SĂNĂTESCU, cunoscutul general de armată, președintele Consiliului de miniștri de la 1944²². Familia Constantin și Victoria Savopol locuiau în Craiova, pe strada Cuza Vodă nr. 65. Activitatea, ca militar, a soțului, a determinat peregrinarea familiei prin alte localități din țară. Această situație a generat imposibilitatea de a stabili dacă au avut urmași, născuți în alte localități, întrucât la Craiova nu sunt atestați.

Existența familiei SAVOPOL se încadrează organic în evoluția evenimentelor istorice din țară, cu realizări deosebite. Acestea au determinat constatarea că, între membrii ei, s-au remarcat patru generali de armată în mai puțin de o jumătate de secol.

¹¹ *Ibidem*, act nr. 5042 din 23 august 1906.

¹² *Ibidem*, act nr. 778 din 10 aprilie 1910.

¹³ *Dicționarul personalităților doljene. Restitutio*, Craiova, Aius, 1999, p. 189.

¹⁴ Arh. Naț. Craiova, R.S.C., inv. 2771.

¹⁵ *Ibidem*, inv. 2795.

¹⁶ *Ibidem*, Fond Tribunalul jud. Dolj, act nr. 4833 din 20 noiembrie 1922; act de partaj între copiii Luciei G. Savopol.

¹⁷ Fl. Tucă, Mircea Cociu, F. Chirea, *Bărbați ai datoriei. 1877-1878. Mic dicționar*, București, Editura militară, 1979, p. 236; Arh. Naț. Craiova, R.S.C., inv. 2676 și 2783.

¹⁸ Arh. Naț. Craiova, Fond Tribunalul județean Dolj, act nr. 3922 din 14 aprilie 1923. Moșia Gubaucea este menționată ca aparținând, în sec. XIV-XVI, domeniului Craioveștilor. (cf. Ion Donat, *Domeniul domnesc în Țara Românească (sec. XIV-XVI)*, București, Editura enciclopedică, 1996, p. 188.

¹⁹ Arh. Naț. Craiova, R.S.C., inv. 2748.

²⁰ *Ibidem*, Fond Tribunalul jud. Dolj, act nr. 1047 din 21 septembrie 1918; împuternicește pe I. Chintescu să încaseze bani de la Administrația Financiară.

²¹ *Ibidem*, R.S.C., inv. 2748. Vezi și Toma Rădulescu, *Mănăstirea Popânzălești, scurt istoric*, în *Oltenia. Studii și comunicări*, vol. XII, Craiova 2000, p. 112-122. Familia TRÎTESCU este urmașă a familiei FISENȚA.

²² *Dicționarul personalităților doljene. Restitutio*, p. 190. Constantin Sănătescu s-a născut la Craiova, în data de 14 ianuarie 1885. (cf. Arh. Naț. Craiova, R.S.C., inv. 2741).